

Verwerkersovereenkomst

1. TOEV Tekst&Vorm, gevestigd te 5671XC Nuenen (hierna: “de Verwerkingsverantwoordelijke”), ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door Loes van Orsouw

neemt in aanmerking dat:

A. De Verwerker zal in het kader van de uitvoering van ..... [omschrijving van de onderliggende overeenkomst of opdracht] d.d. .... [datum] persoonsgegevens verwerken in opdracht van de Verwerkingsverantwoordelijke;

B. Partijen wensen in deze verwerkersovereenkomst de afspraken over de verwerking van persoonsgegevens door Verwerker vast te leggen;

zijn overeengekomen als volgt:

1. *Definities*

1.1. AVG: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (verordening (EU) 2016/679) inclusief de uitvoeringswet van deze verordening

1.2. Betrokkene: degene op wie de Persoonsgegevens betrekking hebben, zoals bedoeld in artikel 4 lid 1 AVG.

1.3. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte persoonsgegevens als bedoeld in artikel 4 lid 12 AVG.

1.4. Hoofdovereenkomst: de tussen Verwerkingsverantwoordelijke en Verwerker gesloten hoofdovereenkomst(en), inclusief bijlagen, waarop deze Verwerkersovereenkomst betrekking heeft.

1.5. Medewerkers: Personen die werkzaam zijn bij Verwerkingsverantwoordelijke of bij Verwerker, ofwel in dienstbetrekking dan wel tijdelijk ingehuurd.

1.6. Ontvanger: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de Persoonsgegevens worden verstrekt.

1.7. Partijen: Verwerkingsverantwoordelijke en Verwerker.

1.8. Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (de Betrokkene) die in het kader van de Hoofdovereenkomst worden verwerkt zoals bedoeld in artikel 4 lid 1 AVG; als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.

1.9. Subverwerker: een andere verwerker die door de Verwerker wordt ingeschakeld om ten behoeve van een Verwerkingsverantwoordelijke Persoonsgegevens te Verwerken.

1.10. Verwerker: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsorganisatie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de Verwerkingsverantwoordelijke Persoonsgegevens verwerkt zoals bedoeld in artikel 4 lid 8 AVG.

1.11. Verwerken/Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot Persoonsgegevens of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens zoals bedoeld in artikel 4 lid 2 AVG.

1.12. Verwerkingsverantwoordelijke: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsorganisatie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens vaststelt zoals bedoeld in artikel 4 lid 7 AVG.

1.13. Verwerkersovereenkomst: deze Verwerkersovereenkomst voor het vastleggen van de afspraken zoals bedoeld in artikel 28 lid 3 AVG.

2. Toepasselijkheid

2.1. Deze Verwerkersovereenkomst heeft betrekking op de Verwerking van Persoonsgegevens door Verwerker in opdracht van de Verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de uitvoering van de Hoofdovereenkomst.

2.2. De aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens, de categorieën van Persoonsgegevens, de Betrokkenen en Ontvangers zijn in bijlage 1 omschreven.

2.3. Verwerker garandeert te voldoen aan de vereisten van de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens.

3. Duur en beëindiging

3.1. Deze Verwerkersovereenkomst treedt in werking op het moment waarop deze door Partijen is ondertekend.

3.2. De Verwerkersovereenkomst eindigt op het moment dat de Hoofdovereenkomst eindigt.

3.3. Geen van Partijen kan deze Verwerkersovereenkomst los van de Hoofdovereenkomst tussentijds opzeggen.

3.4. Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging van deze Verwerkersovereenkomst voort te duren, blijven na beëindiging van deze Verwerkersovereenkomst gelden. Tot deze bepalingen behoren bijvoorbeeld die welke voortvloeien uit de bepalingen betreffende geheimhouding, aansprakelijkheid, geschillenbeslechting en toepasselijk recht.

4. Verwerking

4.1. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van Verwerkingsverantwoordelijke behoudens afwijkende wettelijke voorschriften die op Verwerker van toepassing zijn. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens niet langer of uitgebreider dan noodzakelijk voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst.

4.2. Indien een instructie als bedoeld in het eerste lid van dit artikel naar het oordeel van Verwerker in strijd is met een wettelijk voorschrift inzake gegevensbescherming, stelt hij Verwerkingsverantwoordelijke daarvan voorafgaand aan de Verwerking in kennis, tenzij een wettelijk voorschrift deze kennisgeving verbiedt.

4.3. Indien Verwerker op grond van een wettelijk voorschrift Persoonsgegevens dient te verstrekken, informeert hij Verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk, en zo mogelijk voorafgaand aan de verstrekking.

4.4. Verwerker zorgt ervoor dat alleen zijn Medewerkers toegang hebben tot de Persoonsgegevens. De uitzondering hierop is het inschakelen van Subbewerkers conform het bepaalde in artikel 11 van deze Verwerkersovereenkomst. Verwerker beperkt de toegang tot Medewerkers voor wie de toegang noodzakelijk is voor hun werkzaamheden, waarbij de toegang beperkt is tot Persoonsgegevens die deze Medewerkers nodig hebben voor hun werkzaamheden. Verwerker zorgt er bovendien voor dat de Medewerkers die toegang hebben tot de Persoonsgegevens een juiste en volledige instructie hebben gekregen over de omgang met Persoonsgegevens en dat zij bekend zijn met de verantwoordelijkheden en wettelijke verplichtingen.

4.5. Verwerkingsverantwoordelijke is wettelijk verplicht de vigerende wet- en regelgeving op het gebied van privacy na te leven. In het bijzonder dient Verwerkingsverantwoordelijke vast te stellen of er sprake is van een rechtmatige grondslag voor het Verwerken van de Persoonsgegevens. Verwerker zorgt ervoor dat hij voldoet aan de op hem als Verwerker van toepassing zijnde regelgeving op het gebied van de Verwerking van Persoonsgegevens en de afspraken die zijn gemaakt in deze Verwerkersovereenkomst.

4.6. De Verwerking vindt plaats onder verantwoordelijkheid van Verwerkingsverantwoordelijke. Verwerker heeft geen zeggenschap over het doel en de middelen van de Verwerking en neemt geen beslissingen over zaken als het gebruik van Persoonsgegevens, de bewaartermijn van de voor Verwerkingsverantwoordelijke verwerkte Persoonsgegevens en het verstrekken van Persoonsgegevens aan derden. Verwerkingsverantwoordelijke moet ervoor zorgen dat hij het doel en de middelen van de Verwerking van de Persoonsgegevens duidelijk heeft vastgesteld.

5. *Beveiliging*

5.1. Verwerker heeft de beveiligingsmaatregelen genomen die zijn genoemd in de bijlage 2 die bij deze Verwerkersovereenkomst hoort. Bij het nemen van de beveiligingsmaatregelen is rekening gehouden met de te mitigeren risico's, de stand van de techniek en de kosten van de beveiligingsmaatregelen. Deze beveiligingsmaatregelen omvatten in ieder geval:

- a. de encryptie/pseudonimisering (versleuteling) van Persoonsgegevens;
- b. het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen en diensten te garanderen;
- c. het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de Persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- d. een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van Verwerking.

5.2. Verwerkingsverantwoordelijke heeft zich goed geïnformeerd over de beveiligingsmaatregelen die Verwerker heeft genomen en is van mening dat deze maatregelen een beveiligingsniveau hebben dat past bij de aard van de Persoonsgegevens en de omvang, context, doeleinden en risico's van de Verwerking.

5.3. Partijen erkennen dat het waarborgen van een passend beveiligingsniveau voortdurend kan dwingen tot het treffen van aanvullende beveiligingsmaatregelen. Verwerker waarborgt een op het actuele risico afgestemd beveiligingsniveau. Verwerker zal Verwerkingsverantwoordelijke informeren als een van de beveiligingsmaatregelen substantieel wijzigt.

5.4. Verwerker biedt passende waarborgen voor de toepassing van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de te verrichten Verwerkingen. Indien Verwerkingsverantwoordelijke de wijze waarop Verwerker de beveiligingsmaatregelen naleeft wil laten inspecteren, dan kan Verwerkingsverantwoordelijke hiertoe een verzoek aan Verwerker doen. Verwerker en Verwerkingsverantwoordelijke zullen hierover gezamenlijk afspraken maken. De kosten van een inspectie zijn voor rekening van Verwerkingsverantwoordelijke. Verwerkingsverantwoordelijke stelt aan Verwerker een kopie van het inspectierapport ter beschikking.

5.5. Verwerker zal, tenzij hij hiervoor uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming heeft verkregen van Verwerkingsverantwoordelijke, geen Persoonsgegevens Verwerken of laten Verwerken door hemzelf of door derden in landen buiten de Europese Unie ("EU").

6. Geheimhouding

6.1. Op alle Persoonsgegevens die Verwerker van Verwerkingsverantwoordelijke ontvangt en/of zelf verzamelt of dient te verzamelen met het doel deze te Verwerken overeenkomstig het in de Hoofdovereenkomst daartoe bepaalde, rust een geheimhoudingsplicht jegens derden.

6.2. Verwerker zal de Persoonsgegevens niet voor een ander doel gebruiken dan waarvoor hij deze heeft verkregen, zelfs niet wanneer deze in een zodanige vorm is gebracht zodat deze niet tot Verwerkingsverantwoordelijke of natuurlijke personen, zoals de Betrokkene, herleidbaar is.

6.3. Verwerker waarborgt dat de tot het Verwerken van de Persoonsgegevens gemachtigde personen zich ertoe hebben verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen, of door een passende wettelijke verplichting van vertrouwelijkheid zijn gebonden.

6.4. De geheimhoudingsplicht is niet van toepassing voor zover Verwerkingsverantwoordelijke of de Betrokkene zelf uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven om de Persoonsgegevens aan een derde te verstrekken of indien en voor zover er een wettelijke verplichting bestaat om informatie aan een derde te verstrekken.

6.5. Indien Verwerker van de diensten van Subverwerkers gebruik maakt, zorgt hij er onvoorwaardelijk voor dat de Subverwerkers dezelfde geheimhoudingsplicht als tussen Partijen is overeengekomen schriftelijk zal aanvaarden en deze geheimhoudingsplicht ook strikt zal naleven.

7. Overdraagbaarheid

Het is voor partijen tenzij zij dat gezamenlijk overeenkomen en schriftelijk afspreken, niet toegestaan om deze Verwerkersovereenkomst en de rechten en de plichten die samenhangen met deze Verwerkersovereenkomst over te dragen aan een ander.

8. Aansprakelijkheid

8.1. Verwerkingsverantwoordelijke staat ervoor in dat de Verwerking van Persoonsgegevens op basis van deze Verwerkersovereenkomst niet onrechtmatig is en geen inbreuk maakt op de rechten van Betrokkene(n).

8.2. Verwerker is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van het door Verwerkingsverantwoordelijke niet naleven van de AVG of andere wet- of regelgeving.

8.3. De in de Hoofdovereenkomst en daarbij behorende algemene voorwaarden overeengekomen beperking van de aansprakelijkheid van Verwerker is van kracht op de verplichtingen zoals opgenomen in deze Verwerkersovereenkomst.

9. Meewerkingsverplichtingen

9.1. De AVG en overige (privacy)wetgeving kent aan de Betrokkene bepaalde rechten toe. Verwerker zal zijn volledige en tijdige medewerking verlenen aan Verwerkingsverantwoordelijke bij de nakoming van de op Verwerkingsverantwoordelijke rustende verplichtingen jegens de Betrokkene.

9.2. Een door Verwerker ontvangen klacht of een verzoek van een Betrokkene met betrekking tot Verwerking van Persoonsgegevens wordt door Verwerker zonder uitstel doorgestuurd naar Verwerkingsverantwoordelijke.

9.3. Op het eerste daartoe strekkende verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke zal Verwerker aan Verwerkingsverantwoordelijke alle relevante informatie verstrekken betreffende de aspecten van de door hem verrichte Verwerking van Persoonsgegevens zodat Verwerkingsverantwoordelijke, mede aan de hand van die informatie, aan kan tonen dat hij de toepasselijke (privacy) wetgeving naleeft.

9.4. Verwerker zal voorts op eerste verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke alle noodzakelijke bijstand verlenen bij de nakoming van de op grond van de toepasselijke privacywetgeving op Verwerkingsverantwoordelijke rustende wettelijke verplichtingen (zoals bijvoorbeeld het uitvoeren van een privacy impact assessment). Verwerker kan aan Verwerkingsverantwoordelijke kosten in rekening brengen voor de bijstand die in het kader van dergelijke verzoeken is verleend.

10. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

10.1. Verwerker informeert Verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging, zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, overeenkomstig de afspraken zoals vastgelegd in bijlage 3. Verwerker streeft ernaar de Verwerkingsverantwoordelijke binnen 48 uur op de hoogte te stellen nadat de Verwerker de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens heeft ontdekt of zo snel mogelijk nadat Verwerker daarover is geïnformeerd door een Subverwerker.

10.2. Verwerker informeert Verwerkingsverantwoordelijke ook over de ontwikkelingen betreffende de door Verwerker gemelde Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.

10.3. De melding van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens aan de Autoriteit Persoonsgegevens en (eventueel) Betrokkene(n) is altijd de eigen verantwoordelijkheid van een Verwerkingsverantwoordelijke.

10.4. Het (bij)houden van een register van Inbreuken in verband met Persoonsgegeven is altijd een eigen verantwoordelijkheid van een Verwerkingsverantwoordelijke.

11. Inschakeling van Subverwerkers

11.1. Verwerker zal zijn activiteiten die bestaan uit het Verwerken van Persoonsgegevens niet uitbesteden aan een Subverwerker zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Verwerkingsverantwoordelijke.

11.2. Voor zover Verwerkingsverantwoordelijke instemt met de inschakeling van een Subverwerker, zal Verwerker aan deze Subverwerker dezelfde of strengere verplichtingen opleggen als voor hemzelf uit deze Verwerkersovereenkomst en de wet voortvloeien. Verwerker zal deze afspraken schriftelijk vastleggen en zal toezien op de naleving daarvan door de Subverwerker. Verwerker zal Verwerkingsverantwoordelijke op verzoek afschrift verstrekken van de met de Subverwerker gesloten overeenkomst(en).

11.3. Ondanks de toestemming van Verwerkingsverantwoordelijke voor het inschakelen van een Subverwerker die in opdracht van de Verwerker (gedeeltelijk) gegevens verwerkt, blijft Verwerker volledig aansprakelijk jegens Verwerkingsverantwoordelijke voor de gevolgen van het uitbesteden van werkzaamheden aan een Subverwerker. De toestemming van Verwerkingsverantwoordelijke voor het uitbesteden van werkzaamheden aan een Subverwerker laat onverlet dat voor de inzet van Subverwerkers in een land buiten de EU toestemming vereist is in overeenstemming met artikel 5.5 van deze Verwerkersovereenkomst.

12. Informatieverplichting en audits

12.1. Verwerker stelt alle informatie ter beschikking die nodig is om aan te tonen dat de verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst zijn en worden nagekomen.

12.2. Verwerker stelt de Verwerkingsverantwoordelijke alle informatie ter beschikking die nodig is om:

- a. de nakoming van de in deze Verwerkersovereenkomst neergelegde verplichtingen waaronder de verplichtingen als opgesomd in artikel 5.1 t/m 5.3 van deze Verwerkersovereenkomst aan te tonen;
- b. audits mogelijk te maken, waaronder inspecties, door de Verwerkingsverantwoordelijke of een door de Verwerkingsverantwoordelijke gemachtigde controleur.

13. Terugbezorgen of wissen

13.1. Na afloop van de Verwerkersovereenkomst draagt Verwerker, naar gelang de keuze van Verwerkingsverantwoordelijke, zorg voor het terugbezorgen aan Verwerkingsverantwoordelijke of het wissen van alle Persoonsgegevens. Verwerker verwijdert kopieën, behoudens afwijkende wettelijke voorschriften.

14. Toepasselijk recht en bevoegde rechter

14.1. Op de Verwerkersovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

14.2. Geschillen over de inhoud en uitvoering van de Verwerkersovereenkomst zullen worden beslecht door de rechter binnen het arrondissement waar de Verwerkingsverantwoordelijke is gevestigd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend te ..... op .....

Verwerkingsverantwoordelijke

Verwerker

.....

.....

Bijlage 1. Verwerking van Persoonsgegevens

Beschrijving verwerkingsactiviteiten door Verwerker: .....

Verwerkingsdoelen: .....

Subverwerkers: .....

Verwerkte Persoonsgegevens: .....

Locatie verwerkingen: .....

Bewaartermijn: Verwerker bewaart de Persoonsgegevens niet langer dan strikt nodig is om de doelen te realiseren waarvoor de Persoonsgegevens worden verzameld. Opmerking: indien Verantwoordelijke dit verlangt kan hier per categorie Persoonsgegevens een specifieke bewaartermijn worden overeengekomen.

Bijlage 2: Passende technische en organisatorische maatregelen

Opmerking: hier moet een overzicht van de beveiligingsmaatregelen worden opgenomen. Om vast te stellen wat passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zijn moet een afweging worden gemaakt op basis van de risico's van de verwerking aan de hand van onder meer de volgende punten:

1. Het soort Persoonsgegevens dat verwerkt wordt (normaal, bijzonder of gevoelig) en eventueel de daarbij behorende (risico)classificatie die de organisatie zelf aan de gegevens heeft gegeven. Gaat het bijvoorbeeld om een naam of een e-mailadres, wat minder gevoelige Persoonsgegevens zijn, of gaat het om het verwerken van een BSN.
2. De hoeveelheid Betrokkenen van wie gegevens worden verwerkt. Hoe meer Betrokkenen er zijn hoe meer eisen er worden gesteld aan de beveiliging van de Persoonsgegevens.
3. Het doel waarvoor Persoonsgegevens worden verwerkt.
4. De duur en de wijze waarop Persoonsgegevens bewaard moeten worden. Er kan vervolgens onderscheid gemaakt worden tussen organisatorische beveiligingseisen, zoals het voorkomen van diefstal van een laptop met daarop persoonsgegevens uit de auto, en technische beveiligingseisen, zoals een uitgebreide IT-omgeving die beveiligd wordt tegen virussen en waar encryptie van de gegevens wordt toegepast. Van een grote organisatie wordt meer verwacht ten aanzien van de te nemen beveiligingseisen.
5. Hieronder wordt een aantal voorbeelden genoemd van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen. Let op dat dit voorbeelden zijn die dus niet in alle gevallen voldoende zijn.

Technische beveiligingsmaatregelen:

- Up-to-date virusscan
- Beveiligde USB-sticks
- Accurate beveiliging medewerkerstelefoon
- Bitlocker toegangsmechanisme
- Unieke inlogcode en wachtwoord (regelmatig aanpassen)
- Versleutelde e-mail
- Geen onbeveiligde externe harde schijven
- Geen onbeveiligde back ups maken
- Geen documenten op privé laptop opslaan

Organisatorische beveiligingsmaatregelen

- Clean desk policy
- Locken van desktop en laptop
- Laptop niet onbemand achterlaten
- Laptop nooit achterlaten in de auto
- Privacy screens medewerkers
- Oude documenten, data en hardware op veilige manier vernietigen
- Zorgvuldig gebruikt van USB-sticks

- ..... [Indien van toepassing een opsomming van relevante gedragscodes, in te vullen door Verwerker]

6. Het gebruikmaken van sectorspecifieke gedragscodes of certificeringen (bv. ISO 27001), beveiligingsnormen en standaarden kunnen behulpzaam zijn bij invullen van passende technische en organisatorische maatregelen. Naar deze gedragscodes, certificeringen of beveiligingsnormen moet zo veel mogelijk worden verwezen in deze bijlage.

[Optie:] Verwerker beschikt over de volgende certificeringen:

- ..... [Indien van toepassing een opsomming van relevante certificeringen, in te vullen door Verwerker]

